

Jobb összeköttetés Péccsel

A MÁV menetrend főbizottsága csütörtöki ülésén az 1966-1967. évi menetrend előkészítésével foglalkozott. Lindner József, MÁV-vezérigazgató-helyettes tájékoztatójában elmondotta, hogy míg 1965-ben várhatóan 416,5 millió utast szállít a vasút, az előzetes felmérések szerint 1966-ban legalább 426 milliót. Az idei 114,5 millió tonnával szemben 1966-ban 118 millió tonna árut kell rendeltetési helyére juttatni. A MÁV az utóbbi egy-két évben új, korszerű, nagy vonóerejű Diesel- és villanymozdonyokat szerzett be, sok vonalat felújított, illetve korszerűsített, így nagyobb terhelésű szerelvényeket közlekedtetet például Budapest—Kelebia, Budapest—Szeged, Budapest—Nyíregyháza között.

A személyszállításról elmondotta, hogy 1965. május 30-tól a nemzetközi vonatok menetrendje két évig érvényes, így az 1966-1967. évi menetrendi időszakban a nemzetközi vonatokról nem lesz változás. Jobb összeköttetést teremtenek Szeged és Pécs között.

A következő hónapokban a MÁV-igazgatóságokon tanulmányozzák a tanácsok, a vidéki nagyüzemek által előterjesztett igényeket, javaslatokat, az azokat lehetőség szerint a végleges menetrend szerkesztésénél figyelembe veszik. (MTI)

A lakbérek és a lakások karbantartása

Az ingatlankezelő vállalat Szegeden pontosan 14 ezer 751 bérleményt tart nyilván. Ennyien fizetnek lakbért lakásért, vagy egyéb helyiségekért az állami lakóépületekben.

A bérlők évente 14 millió 347 ezer forintot fizetnek be. Ezzel szemben az IKV költségvetéséből évente 28 milliót költ lakóházak és lakások javítására, karbantartására.

A 28 milliót kivül a bérlemények évi fenntartási költsége 8 millió 600 ezer forint, s ez az összeg annak arányában emelkedik, amilyen mértékben új épületeket vesz át az IKV.

Az egy bérleményre egy hónapra eső átlagos bérlési díj 1960-ban 78 forint 49 fillér volt Szegeden. Most, 1965-ben 82 forint 59 fillér. Ezt az emelkedést az új lakásoknak a régivel valamivel magasabb bérlési díja eredményezi. Vannak olyan szoba-konyhás régi lakások, amelyeknek havi bérlési díja másfél csomag Symphonia cigaretta árával egyenlő.

Sokan laknak összkomfortos lakásokban is havi 20-30 forintos lakbért. A kivülálló azt hinné, hogy ez az összeg olyan kevés, amelyet mosolyogva fizet ki a bérlő. Tévedés.

Elég sokan vannak, akik az IKV-t erősen megvárakoztatják a bérlési díjak fizetésével.

A nevetek, az ilyen bérlők foglalkozását, havi keresetét most ne firtassuk, elégedjünk meg az utcával és a házzal, s a havi bér-

leti díj feltüntetésével. Rendszeresen minden hónap 5. napja után kopogtatni és zaklatni kell a Csaba utca 26-ban, hogy a 10 forint 70 filléres lakbért inkasszálják. A Mikszáth Kálmán utca 17-ben 26 forint 30 fillérért kell mázskálni. Ugyanezt kell tenni a Lengyel utca 27-ben 22 forint 20 fillérért, a Kormányos utca 26-ban 25 forintért, a Gyapjas Pál utca 28-ban 63 forint 70 fillérért, a Gutenberg utca 31-ben 23 forint 70 fillérért, az Oskola utca 3-ban 123 forint 10 fillérért, a Gyapjas Pál utca 20-ban, 106 forint 20 fillérért, a Veresacs utca 24-ben 29 forint 80 fillérért, a Maros utca 44-ben 38 forintért, a Szilléri sugárút 18-ban több lakónál is 40 forint 70 fillérért.

S ezt a felsorolást hosszan lehetne folytatni. Sőt azzal is megtoldhatnánk, hogy

egy házfelügyelő például a Mikszáth Kálmán és a Gutenberg utcában a lakóktól összeszedett több száz forintot kitevő lakbért csak a hónap végén fizetik be.

addig saját céljukra használják az államtól megillető pénzt.

Ha csak a havonta befolyó bérlési díjakra támaszkodna az IKV, megnézhetnénk, hogy milyen lenne a törődés a házak és lakások felújításával kapcsolatban. Azt most ne is rójuk fel a bérlőknek, hogy az általuk használt víz után évente 2 és fél millió forintnál is többet fizet az IKV.

Csak néhány számot még. Ebben az évben Szegeden az egy bérleményre eső havi átlagos bérlési díj 82 forint 59 fillér. Ez egy évben 991 forint 8 fillér tesz ki. Ezzel szemben az IKV-nak egy lakásra eső évi javítási költsége 1940 forint. S ha ezek után azok is papírt és ceruzát vesznek elő és számolnak, akiket rendszeresen minden hónapban zavarni, zaklatni kell, hogy legyenek szívések kifizetési bérlési díjukat, akkor a számtani műveletek közben egy kicsit bizonyára elrestellik magukat. Elvégre nem kívánhatják, hogy ingyen lakjanak, s amellet még költsön is az állam a lakásukra.

Magánvállalkozások — állami költségen

Elítélték a szegedi építőipari bűnszövetséget

A bűnszövetség úgy jött létre, hogy Takács István építészvezető és Gál József művezető még legénykorukból ismerték egymást, s 1959-ben kerültek egy munkahelyre. Gál József hosszú évek óta vállalkozóként különféle magánmunkákra is amellet, hogy vállalati dolgozó volt. Kapóra jött neki Takácsal való barátság, mert így könnyen munkaerőhöz juthatott a Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalat égisze alatt, hiszen maga az építészvezető gondoskodott arról, hogy kapzsi vállalkozásukhoz kőműveseket és más szakmunkásokat biztosítsanak. Első közös vállalkozásuk a Szegedi Kéziszerszárműgyárban kezdődött. 1960-tól 1963-ig itt építkezési munkadíj fejében 185 ezer forintot vettek fel. Ekkor négy embert vontak el vállalkozásukhoz olyan fontos munkaterületekről, ahol a Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozott. Takács és Gál számos hozzájuk beosztott dolgozót egyszerűen elvezényelt a kéziszerszárműgyárban folyó vállalkozáshoz munkaidő után, illetve szabad szombaton és vasárnapokon. Nyereségükből futotta, hogy a szakmunkásoknak 20 forintos, a segédmunkásoknak pedig 10 forintos órabért fizessenek, a megmaradt pénzen pedig osztozkodjanak.

Utána az újszegedi kendergyárban egy irodaház külső és belső vakolását, valamint az UTC-pálya épületeinek felújítását vállalták el. Az üzletszerző Héger József kalkulátor volt. A kivitelezéshez Szentí Sándor brigádvezető brigádjából azokat az embereket válogatták ki, akik úgynevezett kiváltásos réteget alkottak: a feketemunkákról tudtak hallgatni a zsíros mellékkéretet fejében. Héger úgy tündette fel szerepét, mint ha azt az újszegedi kendergyár KISZ szervezetének végezné társadalmi munkában. Közreműködését Gál

és Szentí 1100 forinttal honorálta, míg 6k fejenként közel 4-4 ezer forintot vágtak zsebre, miután „munkáikat” kifizették.

Következő ügyfelük Kübekháza a Sarló és Kalapács Tsz volt, ahol egy irodaház felépítését vállalták. A költségvetést hozzá nem értő laikus készítette, s a végösszeg közel 80 ezer forint volt. Itt az üzletszerző Sári Mihály kőműves, a kivitelezőt viszont Takács és Gál. Takács figyelmeztette Sárít, hogy a 80 ezer forintban benne van az anyag ára is. A tsz-szel mégis megvetették az irodaház anyagát. Sári végül is felvette a teljes összeget, sőt még pótköltségvetés címen külön 27 ezer forintot.

A pótköltségvetés az úgynevezett „műszaki átadás” alkalmával készült a bank képviselője, a tsz vezetői, Takács, Gál és Sári jelenlétében, meghozzá borközzel állapotban, hiszen a „jó” munka örömeire ittak. Ennél a pontnál megállapította a bíróság, hogy a tsz vezetősége az alapvető számlai hibáktól megfosztotta a járási tanács illetékes osztályára és a Magyar Nemzeti Bank járási fiókjához. Sehol senki nem vett észre semmit, következésképp a 80 ezer forint és utána 27 ezer is simán kicsúszott a tsz számlájáról. Ennél a vállalkozásnál is biztosított Takács és Gál kőműveseket és segédmunkásokat. Az Ögyszera lakótelepi lakásépítkezéstől vették el őket, sőt számolták el munkájukat úgy, mintha valódi munkahelyükön dolgoztak volna.

Gimesi Istvánnak, a kéziszerszárműgyár munkáügyi

vezetőjének egy alkalommal közreműködési díj fejében 6 ezer forint készpénzt fizettek ki Takácsék és felhúzták neki a telkén egy 3 ezer forintot érő szerszámcsomagot a vállalat anyagából, a vállalat munkáival. Több magánház részleges építését vagy tatarozását is vállalta a bűnszövetség. Azon túlmenően, hogy a társadalmi tulajdonban okoztak kár, munkaterületükön züllesztették a munkamorált, mert fontos állami építkezésekről vonták el az embereket hasznosításuk céljára. Olyan vagyoni előnyhöz jutottak, amellyel a társadalmat károsították meg közvetlenül vagy közvetve.

A szegedi járásbíró 8 nappal tárgyalás után tegnap, csütörtökön délután hirdette ítéletét. Takács Istvánt (Szeged, Hunyadi J. sgt. 39-41.) és Gál Józsefet (Szeged, Rózsa F. sgt. 55.) 2 év 6 hónapi, Szentí Sándor (Hmv.-hely, Ságvári u. 2.) 1 év 6 hónapi, Sári Mihályt (Szeged, Hámán K. u. 16.) 1 év 2 hónapi, Ovári Györgyöt (Szeged, Szombolyai u. 2.) 8 hónapi, Gimesi Istvánt (Szeged, Brüsszeli krt. 13.) 6 hónapi, Héger Józsefet (Szeged, Kossuth L. sgt. 21.) 4 hónapi szabadságvesztésre ítélte. Ovári, Gimesi és Héger szabadságvesztésének végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Kötelezte ezenkívül a bíróság a vádlottakat: a bűncselekményekben való részvételük arányában együttesen 64 ezer forint vagyoni előnyt fizessenek az államnak és 8 ezer 459 forint bűnyújtási költséget. Az ítélet nem jogerős, az ügyészség súlyosbításért, a vádlottak és védőik enyhítésért fellebbeztek.

Patyolat akció

Új filmek

A mai tánczene iránt lelkesedő fiatalok bizonyára többször is szívesen nézik és hallgatják végig a Patyolat akció című új magyar filmet, mert kellemes zenét feltétlenül szolgáltat — ezenkívül azonban semmi egyébét. Aki nem rajong az ilyen gitáros muzsikáért, bizonyára nagyokat ást és soványka keret láttán.

Mi okoz törést a produkcióban? Egyrészt mindenképpen a reális és a mesezerű mozzanatok eléggé zavaros keverése, másrészt az a fölösleges erőlködés, hogy a néphadsereg életének „jellegzetes” eseményeit mindenáron be akarják mutatni a film alkotói.

A mai katonaelőzet egy zenészekből álló újonctársaság kalandjain keresztül parkolnak ábrázolni, akiknek „ellenfelei” a könnyűfémipari technikum fűtőskedvű, érettségizett diákjai — ugyancsak felöltik a mundért. A „fűtőskedvű” volt diák újoncok, s a zenésztűzárújoncok között „elkeseredett” vetélkedés támad, mind a „Szivkűldiben” való szereplés ürügyén, mind a vegyipari technikum leányzóinak szívéért való küzdelemben. A leányok vezérégyénisége, Kati kezéért ketten is epekednek; a zenészek hangadója, Ditrói (Bodroggyalán) Gyula játssza, s a „fűtőskedvű” főkolompos, Hámori, azaz Cs. Németh Lajos.

Az első csókot Katitól Ditrói kapja meg, de nagy áron... Ugyanis engedély nélküli kimaradásának az a következménye, hogy a zenészek csoportját először fogdába vetik, majd különböző „kényszermunkára” osztják be valamennyiüket. Krumpolit pucolnak a végtelenségig, fát vágnak a végkimerülésig, s szennyes ruhát szállítgatnak és számolgatnak velük. A legnagyobb baj azonban az, hogy nem mehetnek el az elődöntőre...

Bodroggyalán és Cs. Németh Lajosnak, a két vetélkedő csoport hangadójának a forgatókönyv nem adott alkalmat képességeik teljes skálájú csillogtatására. Szilvassy Annamária Katija bájos, kedves jelenség ugyan, de az egységesség minduntalan átút az ő szerepén is.

Pándi Lajos markáns őrnagyát, Kiss Manylt egyen-

ruha-imádó, időseke tornatanárnőjét és Zenthe Ferenc szimpatikus, a fiúkkal együttérezni képes törzsmesterét azonban lélektanilag árnyalt, hiteles színészi teljesítményként könyvelhetjük el.

A filmvígjáték forgatókönyvét Békés József novellájának felhasználásával Őrsi Ferenc írta. A tehetséges, fiatal író talán csak a film végakkordjainál villantja

fel igazi képességeit, amikor a „zenészek” csoportja számtalan mulatságos kaland, s „agyafúrt” ügyeskedés után, az utolsó pillanatban, fárdatan, elnyitén — de boldog mosollyal mégis pódiumra léphet a kamerák előtt.

Fejér Tamás rendező iparkodott mindent megtenni, hogy a verszegény és vontatott keretet némi élettel töltse meg.

Dér Endre

Előttünk jártak

Alkalmi riporter faggatja egy gimnázium udvarán az éppen arra szaladgáló gondatlan fiúkat, lányokat; tudják-e mi az, hogy koncentrációs tábor, Gestapo, láger stb? A legtöbbjüknek nincs, vagy csak hozzávetőlegesen van fogalma a II. világháború borzalmairól. Nos a film egy keretes formában mutatja be azokat a velük egykorú fiatalokat, akik tudták annakidején!

A világháborús témákkal kapcsolatban az utóbbi időben kissé fenntartással vagyunk. Természetes, hogy csehszlovák szomszédainkat kétségtelenül jobban és mélyebbről érinti ez a kérdés, mint például a hottentókat. Az viszont, hogy ez a megkülönböztetett érdeklődés hogyan nyilvánul meg filmjeiken, már problematikusabb. Vajon szükség van-e ilyen eléggé tucatszámra menő filmekre? Bizonyos szempontból igen. Azt nézzük tehát meg, hogy miért van szükség rá! Egy csomó fiú, kamazs fejjel bekerül egy munkatáborba a háború végén. Meglehetősen erélytelen német tiszték felügyelete alatt amolyan texasi módra illeszkednek be új környezetükbe. Dolgoznak, viccelődnek, vagánykodnak: esténként gitárszó mellett vadnyugati ritmusra Arizonát emlegetik. Igaz, időközben légitámadás is éri őket, melynek egyik társuk áldozatul esik, de ez nem nő szimbólummá. A pálinkaadagot a náciak felemelik, s ók örülten rohannak inni ha azért fel is sejjik bennük, hogy disznóság egy emberleletet pálinkával mérni. Összeesküvést is szerveznek: a náciak egyébként sem túlzott óvatossággal elzárt terveit akarják a par-

tizánokhoz eljuttatni. Két kamazsos diákszerzem is szövődik a filmvászon; az egyik társuk árulás gyanújába keveredik, s mikor magát tisztázná, akkor hal meg egyetlen áldozatként. Van itt tehát minden, mely érdeklődésre tarthat számot elsősorban a fiatalabbak körében, s van egy texasi dal — a kísérőzene alapmotívuma —, ami minden bizonnyal a dzsessz zenekarok repertoárjába került. Egy komolyabb baj van csak. Valahol elveszett ennek a filmnek az egysúlya. Nem tudjuk úgy féltetni ezeket a gyerekeket, ahogyan a valószínűleg félténénk. Így aztán nem tud igazi választ adni azoknak, akiknek elsősorban szól.

N. I.

Az NDK Erich Weinert együttese Szegeden

Szombaton, október 2-án este 7 órai kezdettel lép fel a Szegedi Nemzeti Színházban az NDK néphadseregének Erich Weinert művészei együttese. A társulat a mai formájában 1961-től működik, s énekkarból, balettből, szimfonikus zenekarból, esztrádegüttesből, tánczenekarból és „Harapófogó” elnevezésű kabaréból álló csoportokra oszlik. Tulajdonképpen 15 évvel ezelőtt, 1950. július 15-én alakult egy — akkor még igen szerény — amatőr népművészeti együttesből, mely akkor a nagy német munkásköltő és forradalmár, Erich Weinert nevét vette fel. Az együttes gyorsan fejlődött, s 1955-ben már a Szovjetuniót is megjárta. Az NDK ezüst érdemrendjének megszerzése után most már mint hívatásos művészei együttes, egyre nagyobb rendszerességgel, maga képezte ki énekeseit, táncosait, zenészeit. 1956 márciusában a néphadsereg saját kótelékebe vette őket, majd „A művészi népalokotás” állami díjjal is megkapva megkezdődött a társulat kisértése. 1957-től 1960-ig csehszlovák, román, lengyel vendégzereplések egész sorával szereztek maguknak elismerést, majd fennállásuk egy évtizedes jubileumán a hadsereg arany érdemérmét is elnyerték.

Szegedi bemutatójukat nagy várakozás előzi meg.

Új holland tulipánok az Új Élet Tsz-ben

Már az elmúlt években felmerült az a gondolat, hogy Szeged idegenforgalmi látványosságai között szerepelhetne az Új Élet Termelőszövetkezet tulipánkertje. Ez a megvalósuló ötlet most egy lépéssel közelebb jutott a megvalósuláshoz, mert a várostól eléggé távolos bodomai üzemegegyeségből a termelőszövetkezet központi tanácsa mellé helyezik át a hatalmas tulipánmezőt. Ez a terület messze a várostól és járművekkel könnyen elérhető.

Az új telepen négy holdat telepítenek tulipánnal, s köztük a legújabb fajták is szerepelnek, amelyek hagyományait — szám szerint tizet — az idén kapták Hollandiából. Olyan hibridfajták ezek, amelyek a virágok hazájában is újdonságnak, különlegességnek számítanak. Ilyen például a Pax elnevezésű, főhéhar óriás kehellyel vagy a muskátli színű és a tűzpiros hibridek.

Az újjak mellett természetesen a régiéket is megmaradnak, hiszen ezek iránt országos érdeklődés van. Szeptember első felében százötven ezer virághagyományt küldtek a városgazdálkodási vállalatok kertészeinek, termelőszövetkezeteknek és magánosoknak. A korai törpe-tulipánok iránt olyan nagy volt az érdeklődés, hogy alig tudták kielégíteni a megrendelők igényeit. Ugyanez mondható el a bordó-feketés színben játszó „éj királynője”-ről. Ez utóbbit nem annyira kertekben, mint inkább szobákban, cserepekben tartják. Különösen világos bútorok között érvényesülnek jól, a legszébb díszei a modern lakásban.

Ötvenhét fajta tulipán virít majd tavasszal az Új Élet Tsz-ben, s minden bizonnyal sokan — szakemberek és műkedvelők kerteszeik — megcsodálják a végelethatatlan tarka virágszőnyeget.